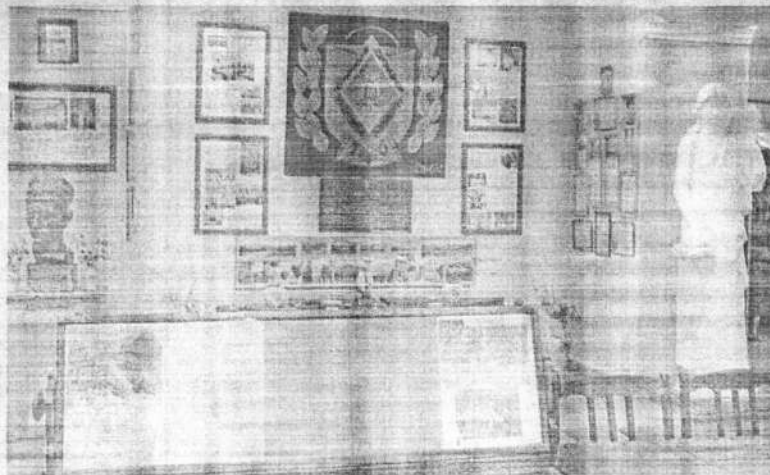

Музей, вартий Шевченківської премії

Винесену у заголовок оцінку Історико-медичного музею БДМУ кілька років тому автор цих рядків почула від головного терапевта МОЗ Василя Нетяженка. Перед своєю прес-конференцією для місцевих ЗМІ, яка мала відбутися у приміщенні музею, він оглянув його експозицію і не приховував захвату. Не менше захоплення музей викликає не лише у причетних до медицини. Знаю випадок, коли вихованці ліцею-інтернату для обдарованих дітей були ладні пропустити вечерю, аби тільки мати можливість до кінця дослухати у музеї лекцію про історію медуніверситету та його іменитих випускників.

У палац «Академічний» музей переселився завдяки американцям

За словами директора Історико-медичного музею БДМУ Володимира Івановича Білоуса (завдячуючи ентузіазму кожного музей, власне, став таким, яким є сьогодні), його історія веде початок з 1968 року. З нагоди 25-річчя вузу у ньому створили невеличку експозицію про становлення медінституту, яку розмісти-

музей отримав офіційний статус музейної одиниці і був взятий на облік в обласному управлінні культури. Проте накопичених у ньому матеріалів виявилось стільки, що для всіх забракло місця. Відтак музею віддали приміщення колишньої бібліотеки медуніверситету, що у будівлі ґуртожитку на вул. Чорноморській. Капітально відремонтоване, просторе і світле воно цілком задовольняло його потреби, яки не антураж: запахи з кухонь на поверхах і студенти, що швендали вдома (бо ґуртожи-

ти діяльності Буковинського державного медичного університету. Постійно діюча експозиція має вісім основних розділів: від київського періоду медінституту та історії медицини України й Буковини, до відомих на увесь світ вихованців БДМУ та розділу про дозвілля й побут студентів. Здавалося б, нічого екстраординарного, та це у разі, якщо оглянути музей з порогу байдужим оком. Якщо ж підійти ближче до стендів, вчитатися у рядки анотацій, а, головне, послухати розповідь В. Білоуса, то історія

кладачів медінституту, їх розповідають колишні випускники, які через 20, 30 або й 50 років приїздять до своєї alma mater із усіх куточків світу. Вони ж – колишні й нинішні студенти – в основному поповнюють музейні фонди, даруючи різні артефакти та сувеніри. Серед них – чавунна праска на вугіллі, якою до електрифікації на Буковині стерилизували полотно на перев'язки, старі спиртовки та інструментарій, вручну розшиті національні костюми з Узбекистану та Палестини, майстерно вирізана з дерева гуцульськими майстрами міні-капличка та багато іншого. Є серед артефактів такі, що існують у світі, мабуть, у єдиному екземплярі. Наприклад, електронна діагностична машина, створена проф. О. Самсон та співробітниками кафедри факультетської терапії й ЧНУ, яка на Виставці досягнень народного господарства СРСР

пунктики, що зараз мешкають в Ізраїлі. Натуральний він був чи штучний, хтосьна, та у темноті випромінював зі стенду дивовижне сяйво. Шматочок старовинного папірису привезли до музею студенти з Алжиру, які спеціально їздили за ним до Єгипту. Крім нього привезли й древній знак Тау – знак побажання здоров'я. Всі ці експонати були на одному з центральних стендів, та якось приходжу вранці, а двері зламані і їх немає. Через це відтоді скрізь стоять решітки, – розповідає директор.

Цікавий музей не обходять стороною делегації медичних вишів з інших регіонів України (після його відвідин у деяких із них починають з'являтися свої), іноземці, школярі та різного штибу високі гості. Тут побували зокрема два передостанні Президенти України, Прем'єр-міністр Ю. Тимошенко, міністри охо-

ли у малій конференцзалі на Театральній площі.

З 1987 року музей став окремим структурним підрозділом університету і під нього відвели вже дві окремі кімнати у корпусі на вул. Ю. Федьковича. Його розвиток поживався, відколи музей очолив В. Білоус. Щоб мати можливість представити в експозиції детальну історію розвитку медичної освіти на Буковині у дорадянський період, він заходився працювати в обласному архіві. У цьому Володимирі Івановичу допомагала відомий чернівецький архіваріус Марія Никирса, яка давала колесі змогу знайомитися з документами, на котрих навіть стояв гриф «Таємно». Тож коли 1994 року готувалися до 50-річчя вишу, у музеї змогли розгорнути нову більш деталізовану й цікаву експозицію. Того ж року

ток, це і їхній тимчасовий дім) мало не в спідньому. Після того, як на це під час відвідин музею звернула увагу делегація науковців із США, 2004 року його перевели у цоколь палацу «Академічний», де він функціонує дотепер.

У ідальні Репужинців працював кухар маршала Жукова, а студенти інституту ремонтували Кремль

Сьогодні музей займає площу 320 кв. м, у ньому є п'ять основних експозиційних залів, а його фонди налічують понад 1,5 тисячі експонатів (скульптурних, речових, письмових, кіно-, фоно- й відеозаписів, фотографій, муляжів, репродукцій тощо). Їх систематизовано за тематикою, що відображає різні аспек-

вузу відкритись з невідомого боку. Хіба знає хто, що на межі 50-60-х років найкраща кухня на Буковині була у спортивному таборі медінституту у Репужинцях, де шеф-кухарем працював І. Р. Свинобай, який свого часу готував для маршала Г. Жукова. З цієї причини, коли до Чернівців приїздив на гастролі найвідоміший в СРСР гуморист Аркадій Райкін, то столовувався він виключно у Репужинцях. Не менш маловідомим є і факт, що 1974 р. один із студентських будзагонів Чернівецького медінституту робив ремонт не де-небудь, а у московському Кремлі.

Рубін на півдолоні та старий папірус поцупили з музею злодії

Цікаві подробиці з історії вишу В. Білоус довідався від перших ви-

у 1979 р. була удостоєна срібної медалі. Трапляються у музеї й дуже цінні не лише в історичному сенсі експонати, вартість яких десятки тисяч доларів США. Однак які саме, В. Білоус не розкриває після того, як із музею вкрали старовинний папірус із зображенням бога медицини Древнього Єгипту Імхотепа та чималій рубін.

- Рубін презентували колишні ви-

рони здоров'я (Р. Богатирьова, приміром, у супроводі охоронців, що перед цим ретельно оглянули приміщення), патріарх УПЦ-КП Володимир, який подарував музею Біблію й ікону, та багато інших. Зрештою, у музеї раді всім відвідувачам, яких не ділять на важливих чи ні. А прийти сюди варто обов'язково: поверте, не пожалкуєте.

Анна ГАРГАЛЯ

